

többsége még csak termelési és nem művelődési közösség is, aktivitásuk, kezdeményező készségük, illetékesség- és felelősségtudatuk mind jobban érvényesül. Ha az eddig jobbára formális vállalatokat tartalommal tudjuk megtölteni, s a teljesítés folyamatába bekapcsoljuk a könyvtárakat, nyert ügyünk van, hisz voltaképpen ez az a szervezeti keret, mely legteljesebben fogja össze az életkor, műveltség, lakóhely stb. szerint rétegződő embercsoportokat. Könyvtári vállalásukkal kapcsolatban gyakorlati útmutatót adtunk ki, az ún. szocialista brigadszerűsítés kísérőjeként, s részletes bibliográfiát a könnyen elérhető, hasznos könyvekről. A szerződést a brigád köti a könyvtárossal, a tanulságokat pedig néhány hónap múltán összegezzük.

Varga Lajos

A szerkesztőség megjegyzése: Lapunk természetesen foglalkozik a szakszervezeti könyvtárhálózatok eredményeivel és fejlesztési problémáival. Márciusi számunkban Kiss Jenő összegezte a megyei szakmaközi könyvtárak tízéves munkáját, májusi számunkban Karácsonyi Jánosné foglalkozott a vasipar szakszervezeti könyvtárainak tevékenységével, júniusban közöltük Sallai István vitacikkét a szakszervezeti könyvtárak fejlődésének problémáiról. Varga Lajosnak az élelmezéssipar szakszervezeti könyvtárairól közölt fenti beszámolója tovább árnyalja az eddig felvázolt képet és példákat szolgáltat a fejlesztés tendenciáinak felismeréséhez. Ezek a példák azt is jelzik, hogy az eddig viszonylag egységes vidéki szakszervezeti hálózat részekre bomlik és meggyorsul az elkülönülés folyamata, amelyről Sallai István aggodalommal írt.

A SZOT és a Művelődésügyi Miniszté-

rium érvényben levő megállapodása szerint például a szakszervezeti hálózatok nem fejlesztenek ki módszertani központokat és részlegeket, hanem a módszertani tevékenység elvégzését a KMK-tól és a megyei könyvtárak módszertani részlegetől várják. Ezzel szemben az élelmezéssipar most könyvtári módszertani központot állít fel, és megyei módszertani munkatársakat kíván foglalkoztatni.

Szerkesztőségünk úgy látja, hogy az ehhez hasonló kérdéseket érdemes lesz a többi szakma könyvtárainak munkája szempontjából is mérlegre tenni, megvitatni. Eppen ezért továbbra is szívesen vesszünk a szakszervezeti könyvtároktól könyvtáraikra vonatkozó elemző beszámolókat és Sallai István cikkéhez hozzájárulásokat, hogy a fejlesztés célszerű útjait közös erővel vizsgáljuk és hozzájáruljunk a feladatok tisztázásához.

V. DR. WALDAPFEL ESZTER

1906—1968

Még alig néhány hónapja, hogy nyugdíjba vonulása alkalmából a Könyvtáros méltatta Waldapfel Eszter könyvtári működését, és a halál máris elragadta jól megérdemelt nyugalmából illetve tudományos tervei közül.

Waldapfel Eszter könyvtári szolgálatát az Országos Széchényi Könyvtárban — akkor még Nemzeti Múzeum Könyvtárban — kezdte, ahol egészen a főigazgató helyettesi állásba emelkedett, majd 1958 óta az Országos Pedagógiai Könyvtár igazgatójaként működött és fejezte be könyvtárosi pályáját.

Waldapfel Eszter a történettudományok kandidátusa volt. Történelmi kutatásainak főterülete az 1848/49-es forradalom és szabadságharc korszaka. Összeállította, bevezette és jegyzetekkel látta el A for-

radalom és szabadságharc leveles ládája I—IV. köteteket, melyek e kor értékes forráskiadványai. Ugyanezt a korszakot tárgyalja A független magyar külpolitika 1848—49-ben című műve is. Korábban az Árpád-korral foglalkozott Nemesi birtokjogunk kialakulása a középkorban című alapvető tanulmányában. Számos könyvtári vonatkozású cikke és tanulmánya is jelent meg, a Magyar Könyvszemlében és a Könyvtárosban.

Az Országos Pedagógiai Könyvtár saját halottjának tekintette Waldapfel Esztert. Búcsúztatásán Mátrai László a Magyar Tudományos Akadémia, Keresztury Dezső az Országos Széchényi Könyvtár, Kondor Imre az Országos Pedagógiai Könyvtár nevében mondott gyászbeszédet.

ÉLETÉNEK 35. ÉVÉBEN ELHUNYT Balics Ferenc fertőszentmiklósi községi könyvtáros. Könyvtárosi pályafutása alatt minden igyekezte arra irányult, hogy községe lakóival megszerettesse a könyvet. Rövid, néhány éves könyvtáros tevékenysége alatt egyszerre kellett harcolnia az újabb és újabb olvasók megnyeréséért és a könyvtári munka feltételeinek megteremtéséért, megfelelő helyiségért. Fáraadásait siker koronázta: megnőtt az olvasótábor és még életében láthatta az új községi könyvtár terveit. Sajnálatos, hogy a felépítésnél már nem tevékenykedhetik.